

DE PRÆDESTINATIONE.

SIVE

DE CAUSIS SAL-
VTIS ET DAMNATIONIS
ÆTERNÆ DISPUTATIO, IN QVA
PRÆSIDE

D. ANDREA MELVINO, SACRAR.
LITERARVM PROFESSORE,

& Rector Academiæ Regiæ
Andreanæ in Scotia,

Deo Volente

CHRISTOPHORVS IOHANNIDES
DANVS respondebit.

EDINBURGI

EXCVDEBAT ROBERTVS WAL-
degrau Typographus Regius.
1595.

REVERENDIS CLARIS. CONSVL-
TISSIMISQVE VIRIS ACADEMIÆ
NASSOVIANÆ NVNC SIGENAM
TRANSLATÆ, DOCTORIBVS
ET PROFESSORIBVS
PVBLICIS.

D. IOHANNI PISCATORI ARGENTINENSI.

Rectori & SS. theologiae professori primario.

Dn. IOHANNI GOEDDAE, Iureconsulto & Consiliario Nassovico.

Dn. IVSTO NAMM, Theologo & Pastori.

Dn. IOHANNI PINCIER Physico-Medico & Archiatro Nassovico.

Dn. BERNHARDO TEXTORI Theologo & Ecclesiastæ.

Dn. IOHANNI ALTHVSIO, Iureconsulto.

Dn. IOHANNI GOTSLEBIO, Logico & Pædagogæarchæ.

Dn. IOHANNI BISTERFELDT Mathematico.

Dn. HENRICO CRAFT Iurisperito, & Academico notario.

NEC NON

REVERENDIS ATQVE ORNATIS-
SIMIS VIRIS, MYSTERIORVM DEI
SINCERIS DISPENSATORIBVS
DILLEMBVrgi NASSOVIO-
RVM, D. VILHELMO ZEP-
PER, ET D. MATTHIÆ
PHOENIO,

PRAECEPTORIBVS ET FAVORIBVS MEIS:

Hanc disputationem de Prædestinatione, ad testandum consensum in doctrinâ
orthodoxa, & in signum amoris & debitæ observantiæ inscribo, confecto, mitto ex
Regia & primaria academia Andreapolitana Scriptorum,

Christoph. Iohannides Dalby
DANVS.

DE AETERNA DEI PRÆDESTINATIONE.

SEV,
DE CAUSIS SALVTIS ET DAM-
nationis aternæ.

THES. I.

*Quandoquidem visum est sapientissimo Deo
veritatem huius arcane doctrinae de Præ-
destinatione, siue de causis Salutis & dam-
nationis aternæ, per Prophetas & Aposto-
los Ecclesiæ suæ patefacere ad glorificatio-
nem nominis sui, & adificationem nostrum
singulorum: eam in Ecclesijs, & Scholis*

*Christianis publicè proponi & explicari, ob illas ipsas causas
expedit, imò necessarium est: modo sobriè & sapienter id fiat.
2. Timoth. 3. vers. 16 & Cap. 2. vers. 24. 25. 26.*

II.

*Sobriè & sapienter fiet, si explicatio omnis & doctrina in-
tra limites Scripturæ Propheticae & Apostolica consistat, &
ad huius solius normam (deposita omni curiositate humani
ingenij, ac iudicio siue preiudicio carnis) religiōse & sanctè
exigatur: quod nobis in hac disputatione, per Dei gratiam,
facere propositum est. Phil. 4. v. 5. 6. 7. 1. Pet. 2. v. 1.*

Explica-

DE PRÆDESTINATIONE.

III.

Explicationis proposita duæ erunt partes : quarum una pertinet ad θεωρίαν, seu διδασκαλίαν : altera ad πράξιν sive applicationem & usum.

IIII.

Prædestinatio, est (a) æternum & (b) immutabile DEI decretum, quo ante tempora secularia in sese constituit, quid de (c) unoquoque hominum fieri vellet. Vel: Est æternum DEI propositum, (d) quo secundum beneplacitum voluntatis suæ, ante iacta mundi fundamenta, hominum alios quidem amoris & (e) salutis, alios odio (f) & exitio sempiterno destinando seipsum glorificare constituit. (a) Pro. 8.v.22. Isai. 46.v.10.1. Cor. 2.v.6. Eph. 1.v.4. 2. Tim. 1.v.9. (b) Mal. 3.v.6. 1 Sam. 15.v.29. Iob. 23.v.13. Psa. 33.v.11. Prov. 19.v.21. Isai. 14.v.24. 25. 26. 27. & 46.v.10. Rom. 11.20. Heb. 7.v.17. 18. 19. Iacob. 1.v.17. (c) Rom. 9.v.20. 21. 23. (d) Rom. 8.28. Eph. 1.v.9. 11. Act. 2.v.23 (e) Rom. 9.v.23. (f) Act. 1.v.25. Ioh. 17.12. 1. Pet. 2.v.8 Iud. v.4. Apoc. 17.v.24.

V.

Prædestinatio à Providentia differt, quod Providentia (προνοία) res (a) universas & (b) singulas in hoc mundo præordinet, disponat & regat: Prædestinatio verò (quæ προῳρισμός dicitur) specialiter creaturæ (c) rationalis & hominum præcipuè vitam & mortem respiciat. (a) Gen. 6.v.19. Psal. 14.v.27. & 145.v.16. Isai. 45.7. (b) Gen. 45.8 & 50.v.20 Exod. 4.v.11. Ios. 11.v.6. 2. Sam. 12.v.12. & 16.v.10. 1. Reg. 22.20. Prov. 21.v.1. Dan. 4.v.32. (c) Exod. 33.19 Iob. 12.v.16. 17. Psal. 105.25. Prou. 16.v.4. Eccles. 7.13. Iere. 13.v.25. Ezech. 36.v.26.

VI.

In hoc Prædestinationis Decreto duæ summæ & communes causæ considerandæ imprimis veniunt, Efficiens & Finalis.

DE PRÆDESTINATIONE.

VII.

Efficiens *suprema & communis est* (a) *voluntas DEI, cum decreto ipsius eterno & immutabili coniuncta. Siue, beneplacitum DEI secundum propositam eius qui omnia efficit ex* (b) *consilio voluntatis sue.* (a) Mat. 7. v. 21. cap. 12. v. ult. Ioh. 6. v. 39. Rom. 12. v. 2. Col. 1. v. 9. 1. Thes. 4. 3. (b) Psa. 33. v. 11. Isa. 14. v. 26. 27. & 19. v. 17. 18. & 28. v. ult. & 46. v. 10. Ierc. 32. v. 19. & 50. v. 44. 45. Act. 2. 23. Ephes. 1. v. 5. & 11.

VIII.

Voluntatem siue (a) *beneplacitum DEI supremam causam Prædestinationis dicimus: quia* (b) *Scriptura supra hanc nullam aliã causam nobis proponit, & fides simul cum scriptura in hac unica causa nos acquiescere iubet. Ita ut huius causæ* (c) *causam querere, temeraria sit audacia ac impia curiositatis.* (a) Rom. 8. v. 29. Mat. 11. v. 25. 26. Rom. 9. 18. (b) Mal. 1. v. 23. Isa. 45. v. 9. 10. 11. 12. Ier. 18. 6. 2. Tim. 2. v. 20. (c) Rom. 11. 33. 34. 35. & cap. 9. v. 14, 15, 16, 17, 18, 19, Sap. 1. v. 3.

IX.

Communem autem causam dicimus: quod ad utramq; Prædestinationis differentiam siue speciem, Electionem & Reprobationẽ, de quibus mox dicendum, communiter spectes

X.

Finis autem summus & communis est, (a) *Gloria DEI.* I. *Gloria gratiæ,* (b) *misericordiæ & (c) iustitiæ DEI, quam in alijs in Christo adoptandis & seruandis declarare voluit.* II. *Gloria iustitiæ & (d) potentia suæ in alijs iusto iudicio condemnandis.* III. *Deniq; gloria liberrima (e) potestatis, tum in seruandis, tum abdicandis.* (a) Prou. 16. v. 4, (b) Eph. 1, v. 6, 12, Rom. 9, 23, (c) Rom. 3, v. 25, 26, (d) Rom. 9, 17 & 22. (e) Rom. 9, v. 15, 18, 20, 21.

DE PRÆDESTINATIONE.

XI.

Secundum duos illos priores fines, & duo (a) hominum genera in quibus gratiam vel severitatem suam ostendere constituit DEVS, dua sunt Prædestinationis species sive differentia, Electio & Reprobatio. (a) Psal. I. v. 6, & 37. v. 28. & 105. v. 6. & 33. v. 12. & 65. v. 5. & 106. v. 4. 5. 2. Pet. 2. v. 9.

XII.

Duas autem esse Prædestinationis species ex Scriptura manifestum est, & duos tantum esse hominum ordines: alios nimirum Electos & seruandos (quorum numerus ut certus est & (a) finitus: ita soli (b) DEO notus) alios Reprobos & in æternum abdicandos: (quorum numerus quoque certus est & definitus DEO) & ex quorum numero est maior (c) Mundi pars, & ideo Mundi (d) nomine sæpè appellantur. (a) Isai. 53. v. 11; Iohn 10. v. 11. 27. 28. 29. 30. & 17. v. 2. 6. 9. 10. 24. Isai. 10. v. 22. Rom. 8. v. 14. & 9. 27, & 11. v. 7. (b) 1. Reg. 19. v. 18. Rom. 11. v. 3. 4. 2. Tim. 2. v. 19. (c) Mat. 22. v. 14. Mar. 12. v. 13. Luc. 20. v. 20. (d) Iohn 14. v. 17. 19. 22. & Cap. 15. v. 18. 19. & 17. v. 6. 9. 14. 15. &c.

XIII.

Ceterum Electio & Reprobatio propriè quidem ad hominis conditionem iam conditi & lapsu corrupti referuntur, ita ut per electionem significetur temporalis (a) separatio quorundam hominum, è perditio genere humano per vocationem è tenebris (b) ad lucem: per Reprobationem verò significetur prateritio siue reiectio aliorum, qui sibi & suo vitio relictì (c) à Deo abdicantur: sed Metonymicè pro ipso Eligendi & Reprobandi æterno decreto accipiuntur. (a) Mat. 3. vers. 12. Luc. 3. v. 17. Iohn 17. v. 6. (b) Isai. 9. v. 2. (c) Isai. 6. v. 9. Mat. 13. v. 14. Marc. 4. v. 12, Luc. 8. v. 10. Act. 28. v. 26.

XIII.

Electio est Prædestinatio quorundam hominum in Christo ad vitam æternam: qua scilicet DEVS volens manifestari

DE PRÆDESTINATIONE.

stare gloriam gratiæ suæ ex sola εὐδοκία τῷ θελήματι αὐτοῦ
constituit certos aliquos homines gratis in Christo adoptare,
ut in ipso sint participes cælestis hereditatis & vitæ æternæ.
 Ephes. 1. v. 5. 6. Mat. 22. v. 14. Rom. 8. v. 28. & 9. v. 21.
 Luc. 10. v. 20. Act. 13. v. 48. Philip. 4. v. 3. Apoc. 3. v. 5. &
 21. v. 27.

XV.

Causa efficiens Impulsiva siue προαγαλλίξις *dicitur sola*
 εὐδοκία τῷ θελήματι αὐτοῦ *se solum respiciens omnem ali-*
am (a) *externam causam excludens, quæ sit aut esse possit in*
hominibus. prauisæ fidei, dignitatis, sanctitatis, aut bonorum
operum, &c. (a) Ephes. 1. v. 4. 9. & Cap. 2. v. 10. Eph. 1. v. 5.
 Ioh. 1. v. 12. Tit. 3. v. 5.

XVI.

Falsissimum ergo est dogma tum Pelagianorum, tum Se-
mi-pelagianorum, qui extra Deum causas salutis humanæ in
hominibus ipsis comminiscuntur. Sic enim & certitudinem
salutis nostræ convellunt, quæ in unica DEI misericentiæ gra-
tia ita certa est & firma, ut impossibile (a) *sit Electos ea exci-*
dere. & Deum gloria gratiæ ac misericordiæ suæ dissipiant:
Cui laus et gloria in Electione nostrâ soli, in solidum debetur.
 (a) Ioh. 17. v. 2. 6. 9. 11. 12. 19. 20. 24. & Cap. 10. v. 27. 28.
 29. Luc. 22. v. 31. 32. Psa. 51. v. 13. 2. Sam. 7. v. 14. 15. Con-
 fer. Psa. 1. v. 3. &c.

XVII.

Enimverò nihil dignitatis aut boni in hominibus prævi-
dere potuit DEVS, qui naturâ sunt (a) *hostes DEI, Filij* (b) *iræ,*
mortui in (c) *peccatis, inuiles vel ad cogitandum aliquid*
(d) boni tanquam ex semetipsis. Denique in quibus nihil est
per naturam, præter materiam (e) *mortis & damnationis*
æternæ. (a) Rom. 5. v. 10. (b) Eph. 2. v. 3. (c) Rom. 7. v. 10
 Col. 2. 13. Heb. 9. 14. Eph. 2. 1 (d) 2. Cor. 3. 5. (e) Iob. 15
 v. 14. 15. 16. Psa. 14. 3. & 143. 2. Ierc. 10. 23.

DE PRÆDESTINATIONE.

XVIII.

Quod si ex prævisa fide nostra, sanctitate, aut operibus nostris esset Electio: Fides (a) esset à nobis, non à DEO, & sequeretur nos DEVM prius (b) dilexisse & elegisse: quæ falsa esse & absurda Scriptura demonstrat. Et locus ille de nondum natis pueris Esaaco & Iacobo, quum nihil fecissent boni vel mali inter alia evidens est, contra fictitiâ istam et scripturæ ignoratam Præscientiam. Rom. 9. v. 11, & deinceps, (a) Ioh. 3. v. 3. 5. 6. 7. 8. (b) Ioh. 6. v. 37. Cap. 8. v. 47. & 10. v. 26. Act. 13. v. 48. Tit. 1. v. 1. 2. Thef. 3. v. 2. Mat. 16. v. 17. Ephes. 2. v. 8. Ioh. 6. v. 45. Act. 16. v. 14. (c) 1. Ioh. 4. v. 9. 10. & c. & Cap. 15. v. 16.

XIX.

Cum Apostolo igitur asserimus DEVM antequam incernerentur fundamenta Mundi nos elegisse ut Sancti essemus, non autem, quia sanctos futuros prævidit tanquam ex operibus nostris. Neque elegit dignos, sed eligendo dignos facit, inquit rectissimè Augustinus lib. 5. cont. Iulian. Confer. Ioh. 15. v. 16. Ephes. 1. v. 4. Tit. 3. v. 4. 5. 6. 7.

XX.

Fundamentum Electionis & Salutis nostræ est in solo merito & unica efficacia obedientiæ passivæ, seu passionis & (a) mortis Iesu Christi. Quos enim servare decrevit DEVS, eosdem Christo dare & inserere constituit, neque est in alio (b) quoquam Salus. (a) 1. Corinth. 5. v. 11. Mat. 20. v. 28, & 26. v. 28. Luc. 22. v. 20. Ioh. 1. v. 29. Act. 20. v. 28. Rom. 3. v. 14. 25. & 5. v. 9. 10. & 8. v. 3. Gal. 3. v. 13. Tit. 2. v. 14. Heb. 2. v. 14. 15. & 9. v. 12. 14. 22. 26. & 10. v. 10. 12. 14. 19. 1. Pet. 1. v. 19. 1. Pet. 2. v. 4. 1. Pet. 3. v. 18. 1. Ioh. 1. v. 7. & 2. Cap. v. 2. 1. Ioh. 1. v. 7. Apocal. 1. v. 5. (b) Act. 4. v. 12.

XXI.

Et in quo DEVS summam gratiam & misericordiam, & summam pariter severitatem & iustitiam demonstravit,
Summam

DE PRÆDESTINATIONE.

Summam gratiam & misericordiam erga nos, dum gratis & misericorditer condonatis peccatis nostris in illo nobis donat vitam. Severitatem vero iustitiæ suæ, dum proprio filio propter nos non pepercit, sed peccata nostra severe ultus est in illo. Exod. 34. v. 6. Psal. 5. v. 56. Ioh. 3. v. 14. 15. 2. Cor. 5. vers. ult.

XXII.

Finis proprius est salus, vita, & glorificatio Electorum: Subordinatus ille quidem summo & principali fini nempe gloriæ Dei eligentis. Colof. 1. v. 12. 13. 2. Thei. 2. vers. 13. 14. &c.

XXIII.

Porro prout DEVS prædestinavit nos ad hunc finem: ita etiam ad media (a) omnia, per quæ tanquam per gradus executionem summi illius decreti ad suum finem perducere constituit. (a) Rom. 1. v. 16. & Cap. 18. v. 17. 1. Cor. 3. v. 5. 1. Pet. 1. v. 23. & 25.

XXIII.

Media per quæ progreditur Decreti executio, alia sunt communia tum Electioni, tum Reprobationi: alia propria. Communia sunt Creatio hominis in sanctitate (a) & iustitia vera, lapsus & lapsum in secula (b) corruptio totius generis humani: ex quo visum est Deo alios sibi se separare & eligere ad vitam, alios verò in corruptione relictos præterire. (a) Gen. 1. v. 26. 27. & 31. Ecclef. 7. v. 29. (b) Genes. 3. per totum & Cap. 5. v. 3. Rom. 5. v. 12. 1. Cor. 15. v. 49. 50. &c.

XXV.

Propria Electionis sunt præcipue ista: Vocatio efficax per fidem, Iustificatio, Sanctificatio, Glorificatio: sub quibus reliqui fidei & Regenerationis fructus omnes continentur: quam catenam verè auream nectit & demonstrat Apostolus. Rom. 8. v. 29. 30. Confer. Rom. 8. v. 38. 39. Ioh. 10. v. 28. Rom. 11. v. 29, Luc. 22. v. 32. 1. Pet. 1. v. 5. & 23. 1. Ioh. 2. v. 19.

DE PRÆDESTINATIONE.

v. 19. 2. Tim. 2. v. 19. Psal. 1. v. 3. Esai. 42. v. 3. Iere. 32. v. 40. Osee. 2. v. 19. & 20. Marc. 9. v. 24. Psal. 77.

XXVI.

Reprobatio est qua Deus ab aeterno constituit quosdam in Adamo corruptos & sibi relictos morti & exitio aeterno ad iudicare, ut in his vasis ignominie coagmentatis ad interitum notam faceret gloriam tum iustitie, tum potentie sue, Prov. 16. v. 4. Exo. 9. v. 16. Rom. 9. v. 22. 2. Pet. 2. v. 4. Iob. 4. v. 18. & 16. v. 15. Iud. v. 4. Apoc. 13. v. 8. & 17. v. 8. & 20. vers. 15.

XXVII.

Hic homo impiè tumultuatur & insurgit adversus Deum seu lutum sumens sibi iudicium de figulo suo, accusans Deum iniustitie & crudelitatis: Sed hanc calumniam iniustam esse: neque ullam esse iniustitiam aut crudelitatem in Deo manifestum est, si vel Deum intueamur, si ve homines ipsos, & media per qua decretum istud in hominibus perficitur, Mal. 1. v. 2. Isa. 45. v. 9. 10. 11. 12. Iere. 18. v. 6. 2. Tim. 2. v. 20.

XXVIII.

DEUS ut in omnes creaturas, ita in hominem summam & liberrimam obtinet proprio suo iure potestatem, seu Figulus in lutum. Annon Figulus habet potestatem in lutum, ut ex eadem massa faciat aliud quidem vas ad decus, aliud ad dedecus: Tu igitur O homo! tu quis es qui ex adverso respondas Deo? Rom. 9. v. 14. 15. 16. 18. 19. 20. 21.

XXIX.

Iustissimum porro esse hoc Decretum liquet ex medijs & gradibus tum communibus, tum proprijs, per quos Reprobatio progrediendo causa sibi ipsi sunt iustissima condemnationis, Iob. 12. v. 17. Psal. 7. v. 16. & 9. v. 16. 17. & 10. v. 2. & 57. v. 7. & 57. v. 4.

Comm

DE PRÆDESTINATIONE.

XXX.

Communia media sunt illa ipsa de quibus supra, nimirum creatio in integritate, & iustitia, à qua homines sponte & liberrima voluntate defecerunt, deficiendo Deum offenderunt seipso corruperunt, & iudicium ac exitium sibi ipsis suapte culpa attraxerunt. Prov. 5. v. 22. & 11. v. 6. 27. & 12. v. 26. & 22. v. 8. & 26. v. 27. & 29. v. 6. Eccles. 10. v. 8. Esa. 33. v. 11.

XXXI.

Adhac accedunt propria media, videlicet in naturali corruptione derelictio, infidelitas, inefficax aut nulla vocatio, induratio in peccatis: unde est perpetua DEI aversatio & perpetua progressio ex peccato in peccatum: Unde iustissimam sibi damnationem accersunt. Iustus igitur est Dominus & iusta & recta omnia iudicia eius. Exodus 7, v. 22. 23. & 8. v. 15. & 9. v. 34. 2. Paral. 36. v. 13. Act. 13. v. 46. Psal. 119. v. 137.

XXXII.

Hactenus ea quæ ad præparandam præcipuè spectant. Sequitur præparatio siue Applicatio. Cuius talis erit ratio. Quemadmodum DEVS à summo & aeterno Decreto per inter-medios siue gradus siue media (quæ effecta sunt illius Decreti) ad nos descendens gratiam & misericordiam suam patefacit: Ita nos per illos ipsos gradus & effecta (ordine effectuum servato) regrediendo ascendimus ad certitudinem Electionis nostræ, quam in unica DEI misericordia fundatam esse firmissimè deprehendimus.

XXXIII.

Quare secundum ordinem Applicationis incipiendum erit à Regenerationis & Sanctificationis operibus, inde ad iustificationem, à iustificatione ad fidem & efficacem vocationem progrediendo: Ex quibus DEI donis si ea adsint (sunt enim ista DEI dona quædammodo) certissimum de Electione sua

DE PRÆDESTINATIONE.

sua fidelis facere iudicium potest. Iohn 1. v. 13. Rom. 7. v. 6
1. Pet. 1. vers. 23. Ephes. 1. v. 5. Rom. 9. v. 29. Rom. 9. v. 11
Ephes. 1. v. 4.

XXXIII.

Adest porrò in sanctis DEI filijs, Spiritus S. testimonium, testificantis Spiritui nostro, nos esse Filios DEI, per quem Spiritum intrepidè clamamus Abba Pater. Rom. 8. v. 14, 15. 16. Gal. 4. v. 6.

XXXV.

Si quis verò hæc Spiritus & Regenerationis effecta in se nondum senserit, aut languida senserit, non tamen propterea statuet ilico se esse ex Reproborum numero, aut de Salute sua desperare debet, quin potius ad verbum & voluntatem DEI revelatam confugiet, ut ei obediendo per fidem salutem consequatur. Mat. 17. v. 20, Marc. 11. v. 23, Luc. 17. v. 6, Ioh. 17. v. 19, Heb. 10. v. 10. Rom. 10. v. 10, 14, 15, 16, 17, 1. Cor. 11. v. 25, 26, Iohn 6. v. 44, 45, 2. Pet. 3. v. 9, Psa. 119, v. 105.

XXXVI.

Itaque sicut nec desperandum est homini de misericordia DEI quandiu non peccat ad mortem sive in Spiritum S. quum alij alijs tardius à DEO vocentur: quod celebre illud latronis in cruce cum Christo pendentis exemplum ostendit: ita nec securè peccandum est spe misericordiae divinae, ita argumentando: Si sum Electus, salvus fiam, quicquid fecero. Sicut enim ad salutem DEVS nos prædestinavit: Ita etiam ad hoc vocavit & elegit, ut sancti & inculpati essemus. Mat. 20. v. 3. & deinceps, Luc. 23, v. 40, & deinceps, 1 Iohn 5, v. 16, Mat. 12, v. 31, &c. Isa. 95, v. 7, 8, Heb. 3, 7, Gal. 6, 7, Ephes. 1 v. 4, & Cap. 2, v. 10, Rom. 8, v. 28, &c.

XXXVII.

Vsus deniq; huius doctrina sunt isti: Primus, ut perpe-

DE PRÆDESTINATIONE.

sub hanc doctrinam meditantes, omnem gloriam salutis nostræ unico benignissimo DEO tribuamus, & grati infinitam eius bonitatem celebremus, qui nos in nobis perditos ex gratia in Christo Filio suo servare voluerit. Psal. 28. v. 2. & 35 v. 18. & ult. Psal. 51, v. 17. Ephes. 1. v. 3. 4. 5. 6. 7. 11.

XXXVIII.

Secundus, ut gratitudinem nostram, per omnem vitam sanctitate & bonis operibus DEO probare, & firmam vocationem nostram efficere studeamus. 2. Pet. 1. v. 5. 6. 7. 8. 10.

XXXIX.

Tertius usus, ut persuasi de diuina erga nos misericordia & amore in Christo firmissimum solatium hinc petamus & hauriamus in omni tentatione nostra, adversus omnia ignita tela Diaboli, certò statuentes, neque mortem neq; viam, neq; Angelos, neq; principatus, neq; potestates, neq; præsentia, neq; futura, neq; sublimitatem, neq; profunditatem, neq; ullam rem aliam creatam posse nos separare à Charitate Dei, quæ est in Christo Iesu Domino nostro: Rom. 8.

v. 38. 39. Cui cum Patre & Spiritu S. sit Laus, honor & benedictio in omne ævum.

Amen.

Paulus ad Rom. Cap. 11. vers. 33. 34. 35.

O Profundas divitiàs tum Sapientiæ, tum cognitionis DEI! quam inscrutabilia sunt ejus judicia & ejus viæ

DE PRÆDESTINATIONE.

*finis
quod
nihil*
via impervestigabiles? Quis enim cognovit mentem Domini? aut quis ei fuit a consilio? Aut quis prior dedit ei, & reddetur ei?

AUGUSTINVS. Tu homo exspectas a me responsum: & ego sum homo. Itaque ambo audiamus dicentem, O homo tu quis es? melior est fidelis ignorantia quam temeraria scientia. Quære merita: non inuenies nisi pœnam. O altitudo! Petrus negat: Latro credit. O altitudo! Quæris tu rationem? Ego expavescam altitudinem. Tu ratiocinare, ego mirabor: tu disputa, ego credam: altitudinem video, ad profundum non pervenio. Requievit Paulus, quia admirationem inuenit: Vocat ille inscrutabilia DEI iudicia: & tu scrutari venisti? Ille dicit investigabiles ejus vias: & tu vestigas?

FINIS.

